

SeVikS

**Юридичний захист
менеджменту боржника в
процедурі банкрутства**

ЗМІСТ

Для кого ця пропозиція?	1
Про SeVikS	2
Негативні тенденції, що закладаються у процедурах банкрутства	3
Підстави для притягнення до відповідальності керівника боржника	4
Субсидіарна відповідальність та суб'єкти такої відповідальності	5
Послуги SeVikS для захисту прав менеджменту у справах про банкрутство	6
Резюме. Контактна інформація	7

Для кого ця пропозиція?

**Ризики можливої
відповідальності
керівника багато в
чому залежать від
результатів
діяльності
підприємства**

Досить складно переоцінити роль менеджменту у сучасній економіці. Він необхідний у кожній компанії для координації роботи співробітників, що як наслідок, покращує організацію діяльності та виробництво, підвищує внутрішні показники, підтримує темп робочого процесу. Без грамотної системи управління або самоорганізації неможлива ефективна господарська діяльність у будь-якій сфері.

Разом із цим діяльність менеджменту компанії стикається з негативними ризиками пов'язаними з різними факторами, в тому числі і з неплатоспроможністю підприємства.

Тож ця пропозиція може зацікавити керівників та власників підприємств, які мають бажання мінімізувати можливість банкрутства, або довести свою добросовісність у разі їх звинувачення у доведенні до банкрутства.

Про SeVikS

Ми допомагаємо клієнтам вирішувати питання трансформації бізнесу та мінімізації фінансових ризиків.

З 2007 року група компаній SeVikS допомагає бізнесу виходити із кризових ситуацій та використовувати свій потенціал для успішного розвитку. Наші юристи, фінансові та антикризові консультанти поєднують весь свій досвід для надання комплексних консультацій та обслуговування наших клієнтів.

Структуру SeVikS складають три взаємодоповнюючі компанії, які спеціалізуються у таких напрямках:

- антикризовий консалтинг;

- комплексний супровід процедур банкрутства;

- економічна безпека.

Наша команда щоденно працює над розробкою та втіленням стратегій антикризових заходів для національних та іноземних компаній, забезпечує супровід у справах про банкрутство та займається пошуком інвестицій для бізнес-проектів.

У швидкозмінюваній і все більш складній економіці безпека підприємств залежить від ефективності управління ризиками та нівелюванні потенційних загроз.

Нашій команді довіряють реалізацію складних кризових проектів, що закріпило за SeVikS статус надійного партнера і фахівця в галузі crisis management.

Адреси офісів

м. Київ, вул. Камишинська, 4-а.
Київська область, с. Софіївська
Борщагівка, вул. Вишнева, 11, оф. 403
e-mail: smg.seviks@gmail.com
Тел: +38 (063) 480-70-51
[http: seviks.com](http://seviks.com)

Негативні тенденції, що закладаються у процедурах банкрутства

Менеджери компаній, які знаходяться у кризовому стані, перебувають у зоні ризику

З введенням в дію Кодексу України з процедур банкрутства набула більшого практичного втілення доктрина «зняття корпоративної вуалі», яка передбачає відповідальність керівництва та учасників товариства за доведення до банкрутства. І, як часто трапляється у випадках появи нових можливостей, з'являються і нові тенденції.

Як наслідок, сьогодні дедалі частіше можна почути, що у виникненні неплатоспроможності винні виключно перші особи підприємства: або менеджмент, або учасники. При цьому ті хто так вважає чомусь забувають про один з основних принципів підприємницької діяльності – ця діяльність безпосередньо пов'язана з ризиком.

Тож цілком закономірно, що результатом такого інформаційного поля стає формування стереотипу про всіх без винятку «шахраїв – бізнесменів» та їх «поплічників» керівників.

Відтак майже у кожній справі про банкрутство кредитори звинувачують керівництво боржника у доведенні підприємства до банкрутства, та вимагають його притягнення до субсидіарної або солідарної відповідальності.

В результаті, можливість притягнення до відповідальності менеджменту боржника стала об'єктом зловживань з боку недобросовісних кредиторів, які використовують передбачені Кодексом механізми для шантажу керівництва підприємства-боржника. Більше того, найчастіше справу про банкрутство ініціюють саме з цією метою.

Спеціалізуючись у сфері розвитку бізнесу ми розуміємо реалії фінансово-економічної діяльності підприємств та їхню залежність від рішень менеджменту компанії. За нашими дослідженнями далеко не завжди виникнення неплатоспроможності пов'язане з навмисно злочинними управлінськими рішеннями. Але це питання може бути предметом спекуляцій у справі про банкрутство.

Маючи досвід у цьому сегменті ми готові надати консультації менеджменту компанії-боржника щодо можливих ризиків відповідальності у справі про банкрутство та відстояти невинуватість у разі необґрунтованих звинувачень кредиторів у доведенні підприємства до банкрутства.

Підстави для притягнення до відповідальності керівника боржника

Сутність солідарної відповідальності полягає у залученні керівника боржника до солідарного обов'язку з виконання грошових зобов'язань підприємства – боржника для відновлення прав кредиторів, які були необізнані з його вини про стан неплатоспроможності боржника.

Для покладення солідарної відповідальності на органи управління боржника необхідним є доведення заявником та встановлення судом сукупності таких умов – юридичних фактів:

- порушення визначеного абз.1 ч. 6 статті 34 КУзПБ місячного строку на звернення до суду із заявою про відкриття провадження у справі про банкрутство;
- наявності у боржника протягом цього строку та/або більше ознак загрози неплатоспроможності.

Загроза неплатоспроможності, відповідно до КУзПБ, настає у разі, якщо задоволення вимог одного або кількох кредиторів призведе до неможливості виконання грошових зобов'язань боржника в повному обсязі перед іншими кредиторами.

Як зазначено Верховним Судом у постанові від 06.12.2022 у справі No 910/2971/20:

*Бездіяльність керівника (органів управління), який/які ухиляється/ухиляються від виконання обов'язку щодо подання заяви боржника про власне банкрутство, є **протиправною, винною, спричинює майнові втрати кредиторів і публічно-правових утворень, порушує як приватні інтереси суб'єктів цивільних правовідносин, так і публічні інтереси держави.***

Водночас керівник (органи управління) боржника як особа(и), який(і) притягується (ються) до солідарної відповідальності, спростовуючи названу презумпцію, має(ють) право довести у порядку, передбаченому положеннями статей 13, 74, 76–77 ГПК України, добросовісність, розумність своїх дій у недотриманні вимог абзацу першого частини шостої статті 34 КУзПБ.

Отже, для мінімізації ризиків покладання солідарної відповідальності на керівника підприємства, останньому необхідно на регулярній основі проводити діагностику підприємства на предмет виявлення ознак неплатоспроможності, а у разі їх виявлення – ініціювати звернення до суду.

Субсидіарна відповідальність та суб'єкти такої відповідальності

Субсидіарна відповідальність у справах про банкрутство є самостійним цивільно-правовим видом відповідальності, який за заявою ліквідатора або кредитора покладається на засновників (учасників, акціонерів) або інших осіб, у тому числі керівника боржника при наявності підтвердження вини вказаних осіб у доведенні юридичної особи (боржника у справі про банкрутство) до стану неплатоспроможності.

Як зазначено у постанові Верховного Суду від 22.04.2021 у справі No 915/1624/16, суб'єктів субсидіарної відповідальності умовно можна поділити на дві групи:

I група – засновники (учасники, акціонери) та інші особи, які відповідно до закону за своїм юридичним статусом та відповідно до установчих документів мають право безпосередньо давати обов'язкові для виконання боржником (його органів управління) вказівки, приймати рішення, видавати розпорядження чи накази боржнику. У законодавстві України віднесені до цієї групи особи іменуються як: "заінтересовані особи стосовно боржника" (стаття 1 КУзПБ), "пов'язані особи" (стаття 1 Закону України "Про захист економічної конкуренції", стаття 14.1.159. Податкового кодексу України, стаття 52 Закону України "Про банки та банківську діяльність"), "кінцевий бенефіціарний власник (контролер)" (стаття 1 Закону України "Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення");

“

Звернення ліквідатора до господарського суду про покладення на винних осіб субсидіарної відповідальності за доведення до банкрутства є частиною принципу безсумнівної повноти дій у ліквідаційній процедурі і не залежить від наявності вироків у кримінальних справах щодо таких осіб. Тобто, суд не затвердить звіт ліквідатора не надавши оцінки діяльності менеджменту боржника.

II група – інші особи, які не мають формалізованих зв'язків із юридичною особою-боржником однак мають змогу іншим чином визначати та впливати на поведінку боржника в господарських відносинах. Такі особи самостійно або спільно з іншими особами визначають волю боржника щодо здійснення або утримання від здійснення певних дій.

Послуги SeVikS для захисту прав менеджменту у справах про банкрутство

Банкрутство є одним із ключових напрямів нашої діяльності. Тож питання відповідальності менеджменту компанії-боржника, як невід'ємний сегмент процедури банкрутства, постійно досліджується нашими фахівцями. Ми приділяємо вагомої уваги всім аспектам цієї теми, не зосереджуючись виключно на юридичній складовій, а розглядаючи і її фінансово-економічну частину. Кожна ситуація є окремою і вимагає індивідуального підходу. Між тим ми зосереджуємо увагу на чотирьох основних напрямках, які пропонуємо як для нівелювання загрози, так і для захисту керівництва компанії у разі її виникнення

Консультування менеджменту

У разі пред'явлення претензій до керівництва компанії, наша команда готова надати консультаційні послуги, які дозволять оцінити якість управлінських рішень та виробити стратегію для доведення невинуватості.

Діагностика банкрутства

Діагностика, спрямована на виявлення ознак неплатоспроможності може надати попередній висновок про фінансовий стан підприємства та наявність ризиків для менеджменту компанії.

Позитивні фінансово - економічні показники нівелюють підстави для ініціювання процедури банкрутства, що фактично знімає ризики притягнення до відповідальності менеджменту боржника у цьому аспекті.

Управління заборгованістю

Прострочена кредиторська або дебіторська заборгованість тягне за собою негативні наслідки у вигляді загрози банкрутства або касових розривів. Ефективне управління заборгованістю дозволить стабілізувати діяльність підприємства та вирішити питання з кредиторами, що також мінімізує ризики відповідальності керівництва компанії.

Судовий захист

Адвокати SeVikS мають досвід захисту клієнтів в судах від безпідставних майнових вимог кредиторів у справах про банкрутство. І хоча забезпечення представництва в судах є однією із практик нашої компанії, основні зусилля ми зосереджуємо на недопущенні ситуації, коли менеджмент компанії стає мішенню для зловживань з боку кредиторів.

Резюме Контактна інформація

В питанні захисту від відповідальності менеджменту компанії немає однозначності, тож відповідь на нього залежить від багатьох факторів, починаючи від об'єктивності претензій та закінчуючи визначенням належних суб'єктів такої відповідальності.

Маючи напрацьовану практику у цьому сегменті ми готові надати кваліфіковані консультації та забезпечити представництво в суді керівництву компанії та іншим особам, що підпадають під категорію відповідальних осіб.

За додатковою інформацією з питань захисту прав менеджменту компанії звертайтеся за контактами:

м. Київ, вул. Камишинська, 4-а.
Київська область, с. Софіївська Борщагівка,
вул. Вишнева, 11, оф. 403
e-mail: smg.seviks@gmail.com
Тел: +38 (063) 480-70-51
[http: seviks.com](http://seviks.com)